

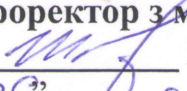
**ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ
«УНІВЕРСИТЕТ КОРОЛЯ ДАНИЛА»**

Факультет суспільних та прикладних наук

Кафедра права імені академіка УАН о. Івана Луцького

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з методичної роботи

 Ярослав ШТАНЬКО
“28” До 8 2025 р.

**АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ЦИВІЛЬНОГО ПРАВА ТА ПРОЦЕСУ
СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ**

Галузь знань:	081 Право
Спеціальність:	08 Право
Освітньо-професійна програма: (освітньо-наукова)	«Право»
Освітній рівень:	другий (магістерський)
Статус дисципліни:	обов’язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання:	українська

**Івано-Франківськ
2025**

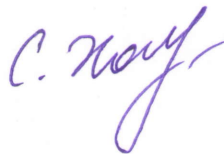
Розробники:

кандидат юридичних наук,
доцент, доцент кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького

Ігор ЖУКЕВИЧ

кандидат юридичних наук,
доцент кафедри
права імені академіка УАН о. Івана
Луцького

Світлана ХОДАК

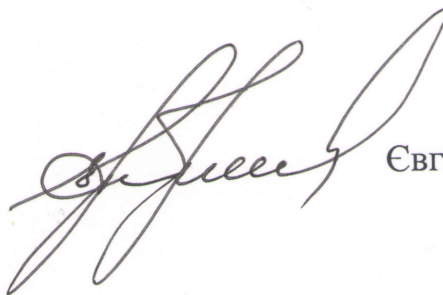
ЗАТВЕРДЖЕНО на засіданні кафедри права
імені академіка УАН о. Івана Луцького
Протокол № 1 від 28 серпня 2025 р.

В.о. завідувача кафедри

Олександра ПТАШНИК

УЗГОДЖЕНО:
Гарант ОП

Євген ПИСЬМЕНСЬКИЙ

СХВАЛЕНО:

на засіданні Науково – методичної ради, протокол № 1 від 29 серпня 2025 р.

e-mail	ihor.zhukevych@iful.edu.ua svitlana.khodak@ukd.edu.ua
Номер аудиторії чи кафедри	307 кабінет 201 кабінет
Посилання на сайт	<u>Ігор Жукевич</u> <u>Світлана Ходак</u>
Сторінка курсу в СДО	https://online.ukd.edu.ua/course/view.php?id=3933

ВСТУП

Анотація навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «Актуальні проблеми цивільного права та процесу» дає можливість отримати фундаментальні теоретичні знання із загальних компетентностей в сфері знання і розуміння закону, правозастосовної техніки, договірних відносин та захисту порушених, оспорюваних, невизнаних прав та інтересів.

При вивченні навчальної дисципліни студентам розкриваються проблемні питання цивільного права та процесу, зокрема, загальні положення цивільного права та цивільного процесу, суб'єктний склад цивільних та цивільних процесуальних відносин; основні положення вчення про особисті немайнові права, речове право; особливості правового регулювання відносин, пов'язаних з інтелектуальною, творчою діяльністю; зобов'язального та спадкового права. Окремо вивчаються основні аспекти вчення про цивільні процесуальні відносини, принципи цивільного процесуального права; висвітлюються проблемні питання процесуальних строків, перегляду судових рішень та інші актуальні питання сучасної цивілістики.

Метою вивчення дисципліни є формування знань про основні засоби, прийоми і методи правового регулювання приватноправових відносин, а також вмінь щодо їх застосуванню, а у разі їх порушення вміння їх захищати.

Основними **завданнями** курсу є засвоєння студентами системи знань, вмінь та навиків з використання приватноправових засобів і методів правового регулювання; опанування правового регулювання особливостей правозастосування цивільних та цивільних процесуальних норм; поглиблене вивчення особливих правових інститутів цивільного права та процесу, встановлення проблематики відповідних правовідносин, вироблення навичок опрацювання нормативного матеріалу, вирішення правових проблем на науково-практичному рівні.

Згідно з вимогами освітньо-професійних та освітньо-кваліфікаційних програм студенти повинні **знати**:

основні категорії, принципи, положення, цивільного права та процесу, розуміти основні актуальні проблеми в сфері цивільного права та цивільно-процесуальних відносин та надавати обґрунтовані висновки;

правові наслідки недійсності правочинів;

концептуальні положення права власності та інших речових прав;

особливості деліктної відповідальності у цивільному праві;

специфіку зобов'язань щодо передачі майна у власність та у користування;

судову практику Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо зобов'язань про передачу майна у власність та у користування;

практику Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності;

практику Верховного Суду у спорах щодо захисту прав інтелектуальної власності;

особливості перегляду процесуальних рішень;
сучасні проблеми виконання судових рішень та процедуру виконання рішень Європейського суду з прав людини проти України;
особливості правозастосування норм спадкового права.

вміти: застосовувати набуті знання в практичних ситуаціях; розв'язувати правові проблеми з посиланням на нормативно-правові акти та судову практику;

здійснювати порівняльний аналіз теоретичних положень цивільного права, формулювати висновки та узагальнення;

методично грамотно працювати з текстами нормативно-правових актів та наукових джерел;

інтегрувати знання і формулювати судження з неповним або обмеженим набором інформації;

проявляти здатність до критичного аналізу, оцінки та синтезу нових і складних ідей при вирішенні проблемних аспектів цивільного права цивільного процесуального права та вивченні принципів;

використовувати теоретичні засади принципів цивільного права у практичній роботі і правильно їх застосовувати у конкретних життєвих ситуаціях.

Професійні компетентності, яких набувають студенти внаслідок вивчення навчальної дисципліни (шифри та зміст компетентностей та програмних результатів навчання вказано відповідно до ОПП “Право”

Код компетентності	Назва компетентності	Результати навчання
ЗК8	Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності). Здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності).	ПРН 1. Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання.
СК3	Здатність аналізувати та оцінювати вплив Конвенції про захист прав людини та основоположних свобод, а також практики Європейського суду з прав людини на розвиток правової системи та правозастосування в Україні.	
СК4	Здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України.	
СК5	Здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції.	ПРН 6. Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи.

СК6	Здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію.	ПРН 7. Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання.
СК7	Здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні.	ПРН 11. Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції.
СК8	Здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів.	ПРН 13. Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів.
СК9	Здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності.	ПРН 14. Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.
СК11	Здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів.	ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.

СК13	Здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем та характер оптимальних рішень з належною аргументацією.	ПРН 17. Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.
------	--	---

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Курс	2		
Семестр	1		
Кількість кредитів ЄКТС	3		
Аудиторні навчальні заняття		денна форма	заочна форма
	лекції	8	2
	семінари, практичні	6	2
Самостійна робота		30	40
Форма підсумкового контролю	екзамен		

Структурно-логічна схема вивчення навчальної дисципліни:

Попередні дисципліни	Наступні дисципліни

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Перелік тем лекційного матеріалу

Тема 1. Вчення про суб'єктів цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав Правочини. Правові наслідки недійсності правочинів (2 год.).

Співвідношення правоздатності та суб'єктивних цивільних прав фізичних осіб. Проблеми захисту особистих немайнових прав фізичної особи. Особливості правового статусу фізичної особи-підприємця. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права. Поняття об'єкта цивільних прав та об'єкта цивільних правовідносин. Оборотоzдатність об'єктів цивільних прав.

Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань. Проблеми правового регулювання електронних правочинів. Правова природа недійсного правочину. Правові відмінності нікчемних та оспорюваних правочинів. Цивільно-правові наслідки недійсності правочину. Фраудаторні правочини.

Тема 2. Концептуальні положення права власності та інших речових прав. Зобов'язання щодо передачі майна у власність та у користування (2 год.).

Речове право в системі цивільного права України. Види та система речових прав. Законне та незаконне володіння. Обмеження та обтяження права власності. Проблематика визначення видів права власності. Довірча власність. Набувальна давність як спосіб набуття права власності. Право на житло та особливості реалізації права власності на житло. Поняття та особливості припинення особистого сервітуту. Проблеми реалізації права власності на земельну ділянку. Визначення земельного сервітуту та його відмінності від оренди земельної ділянки. Правові проблеми здійснення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та права забудови земельної ділянки (суперфіцій). Науково-практичні проблеми захисту права власності. Особливості договорів купівлі-продажу, міни, дарування, довічного утримання (догляду), найму (оренди), прокату, позички. Порядок укладення, форма та істотні умови договору. Відмова від договору та розірвання договорів. Правові наслідки. Момент виникнення у набувача права власності на майно чи у користування. Судова практика Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо зобов'язань про передачу майна у власність та у користування.

Тема 3. Теоретичні положення про зобов'язання. Правові наслідки порушення договірних зобов'язань Особливості деліктної відповідальності у цивільному праві (2 год.)

Вчення про зобов'язальне правовідношення. Підходи до класифікації

зобов'язань. Заміна сторін у зобов'язанні. Цесія, новація, делегація, суброгація: правові проблеми застосування. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань. Правові проблеми реалізації застави. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору.

Деліктні зобов'язання. Правові відмінності деліктних зобов'язань від кондикційних. Деліктна відповідальність: поняття, зміст, підстави. Підстави звільнення від відповідальності за завдання шкоди. Окремі (спеціальні) випадки відповідальності за завдання шкоди. Аналіз практики Верховного Суду у справах про компенсацію моральної шкоди. Огляд практики Верховного Суду щодо відшкодування шкоди внаслідок війни. Аналіз основних висновків Верховного Суду у спорах про відшкодування шкоди, спричиненої джерелом підвищеної небезпеки.

Тема 4. Новелізація цивільного процесуального законодавства. Докази і доказування у цивільному судочинстві (2 год.).

Вплив судово-правової реформи на цивільне процесуальне законодавство. Імплементация європейських стандартів у цивільне судочинство України. Перспективи адаптації цивільного процесуального законодавства до законодавства ЄС. Модельні Європейські правила цивільного процесу ELI-Unidroit. Застосування міжнародних нормативно-правових актів як джерел цивільного процесуального права. Можливості застосування аналогії права та аналогії процесуального закону для подолання прогалин цивільного процесуального права. Судова практика та судовий прецедент у цивільному судочинстві. Вплив доктрини цивільного процесуального права на цивільне судочинство. Процесуальні угоди як форма регулювання цивільних процесуальних правовідносин. Цивільне судочинство в умовах воєнного стану. Використання електронних доказів у процесі доказування. Розподіл тягара доказування. Поняття доказів та доказування у цивільному процесі. Предмет доказування. Доказові презумпції у цивільному судочинстві. Класифікація доказів. Стандарти доказування у цивільному судочинстві. Поєднання змагальності та процесуальної активності суду. Мета доказування: об'єктивна (матеріальна) істина і судова (формальна, юридична) істина.

Питання для самостійного вивчення: Сутність новелізації цивільного процесуального законодавства України. Вплив судово-правової реформи на розвиток цивільного процесуального права. Імплементация європейських стандартів у цивільне судочинство України. Перспективи адаптації цивільного процесуального законодавства України до законодавства ЄС. Значення Модельних Європейських правил цивільного процесу ELI-Unidroit для національного судочинства. Міжнародні нормативно-правові акти як джерела цивільного процесуального права України. Застосування аналогії права та аналогії процесуального закону при вирішенні процесуальних прогалин. Судова

практика та судовий прецедент у системі цивільного судочинства України. Вплив доктрини цивільного процесуального права на розвиток цивільного судочинства.

Тема 5. Зміни у позовному провадженні. Спрощення судових процедур: проблеми теорії та практики. (2 год.).

Поняття та сутність позовного провадження та його характерні ознаки. Види позовів у цивільному судочинстві. Групові позови. Проблема обрання позивачем ефективного способу захисту. Процесуальні наслідки обрання неефективного способу захисту. Посилення ролі підготовчого провадження у цивільному судочинстві. Письмові заяви учасників справи, порядок обміну. Запровадження примирних процедур. Заочний розгляд справи: переваги та ризики затягування розгляду справи. Запровадження інституту спрощеного позовного провадження як форми оптимізації цивільного процесу. Критерії віднесення справ до розгляду за правилами спрощеного позовного провадження.

Питання для самостійного вивчення: Поняття позовного провадження у цивільному процесі та його сутність. Характерні ознаки позовного провадження у цивільному судочинстві. Види позовів у цивільному судочинстві та їх значення для захисту прав. Групові позови як форма реалізації колективного захисту інтересів. Проблема вибору позивачем ефективного способу захисту цивільних прав. Процесуальні наслідки обрання позивачем неефективного способу захисту. Посилення ролі підготовчого провадження у цивільному судочинстві. Письмові заяви учасників справи та порядок їх обміну в процесі. Примирні процедури у цивільному судочинстві як альтернатива спору. Заочний розгляд справи: переваги та ризики для ефективності процесу. Інститут спрощеного позовного провадження як форма оптимізації цивільного процесу. Критерії віднесення справ до розгляду у спрощеному позовному провадженні.

Тема 1. Вчення про суб'єктів цивільних правовідносин. Об'єкти цивільних прав Правочини. Правові наслідки недійсності правочинів (2 год.).

1. Співвідношення правоздатності та суб'єктивних цивільних прав фізичних осіб.
2. Проблеми захисту особистих немайнових прав фізичної особи.
3. Особливості правового статусу фізичної особи-підприємця.
4. Цивільна правосуб'єктність юридичної особи.
5. Юридичні особи приватного права та юридичні особи публічного права.
6. Поняття об'єкта цивільних прав та об'єкта цивільних правовідносин.
7. Обороздатність об'єктів цивільних прав.
8. Проблеми класифікації правочинів та її співвідношення з класифікацією зобов'язань.
9. Проблеми правового регулювання електронних правочинів.
10. Правова природа недійсного правочину.
11. Правові відмінності нікчемних та оспорюваних правочинів.
12. Цивільно-правові наслідки недійсності правочину.
13. Фраудаторні правочини.

Тема 2. Концептуальні положення права власності та інших речових прав (2 год.).

1. Речове право в системі цивільного права України.
2. Види та система речових прав.
3. Законне та незаконне володіння.
4. Обмеження та обтяження права власності.
5. Проблематика визначення видів права власності.
6. Довірча власність.
7. Набувальна давність як спосіб набуття права власності.
8. Право на житло та особливості реалізації права власності на житло.
9. Поняття та особливості припинення особистого сервітуту.
10. Проблеми реалізації права власності на земельну ділянку.
11. Визначення земельного сервітуту та його відмінності від оренди земельної ділянки.
12. Правові проблеми здійснення права користування земельною ділянкою для сільськогосподарських потреб (емфітевзис) та права забудови земельної ділянки (суперфіцій).
13. Науково-практичні проблеми захисту права власності.

Тема 3. Теоретичні положення про зобов'язання. Правові наслідки порушення договірних зобов'язань (2 год.).

1. Вчення про зобов'язальне правовідношення.
2. Підходи до класифікації зобов'язань.
3. Заміна сторін у зобов'язанні.

4. Цесія, новація, делегація, суброгація: правові проблеми застосування.
5. Проблемні питання застосування видів забезпечення виконання зобов'язань.
6. Правові проблеми реалізації застави.
7. Проблемні питання укладення, виконання, зміни та розірвання договору.

Тема 4. Особливості деліктної відповідальності у цивільному праві (2 год.)

1. Деліктна відповідальність: поняття, зміст, підстави.
2. Підстави звільнення від відповідальності за завдання шкоди.
3. Окремі (спеціальні) випадки відповідальності за завдання шкоди.
4. Аналіз практики Верховного Суду у справах про компенсацію моральної шкоди.
5. Огляд практики Верховного Суду щодо відшкодування шкоди внаслідок війни.
6. Аналіз основних висновків Верховного Суду у спорах про відшкодування шкоди, спричиненої джерелом підвищеної небезпеки.

Тема 5. Зобов'язання щодо передачі майна у власність та у користування (2 год.).

1. Особливості договорів купівлі-продажу, міни, дарування, довічного утримання (догляду), найму (оренди), прокату, позички.
2. Порядок укладення, форма та істотні умови договору.
3. Відмова від договору та розірвання договорів.
4. Правові наслідки.
5. Момент виникнення у набувача права власності на майно чи у користування.
6. Судова практика Касаційного цивільного суду у складі Верховного Суду щодо зобов'язань про передачу майна у власність та у користування.

Тема 6. Новелізація цивільного процесуального законодавства.

Докази і доказування у цивільному судочинстві (6 год.).

1. Новелізація цивільного процесуального законодавства як відображення судово-правової реформи.
2. Європейські стандарти цивільного судочинства в системі українського права: проблеми та перспективи імплементації.
3. Модельні Європейські правила цивільного процесу ELI-Unidroit і їх вплив на реформування українського процесуального законодавства.
4. Міжнародні нормативно-правові акти як складова джерел цивільного процесуального права.
5. Аналогія права та аналогія процесуального закону як інструменти подолання

прогалин у праві.

6. Судова практика та судовий прецедент у цивільному судочинстві: між традицією та європейськими тенденціями.
7. Доктрина цивільного процесуального права як чинник розвитку судочинства
8. Процесуальні угоди як механізм врегулювання цивільних процесуальних правовідносин.
9. Цивільне судочинство в умовах воєнного стану: виклики та адаптація процесуальних норм.
10. Електронні докази у системі доказування: можливості та проблеми використання.
11. Предмет доказування як структуроутворюючий елемент процесу доказування.
12. Доказові презумпції як інструмент спрощення процесуального доказування.
13. Розподіл тягара доказування між сторонами як прояв змагальності.
14. Стандарти доказування у цивільному процесі та їх вплив на судові рішення.
15. Змагальність і процесуальна активність суду як взаємодоповнюючі засади цивільного процесу.
16. Матеріальна істина і судова істина як мета та результат доказування.

Питання для самостійного вивчення: Основні напрями новелізації Цивільного процесуального кодексу України за останні роки. Вплив рішень Європейського суду з прав людини на розвиток цивільного процесуального законодавства України. Порівняльна характеристика Модельних Європейських правил цивільного процесу ECI-Unidroit та норм ЦПК України. Роль міжнародних договорів і конвенцій у сфері цивільного процесуального права України. Проблеми застосування аналогії права та аналогії процесуального закону в сучасній судовій практиці. Судова практика Верховного Суду як джерело формування єдиних підходів у цивільному судочинстві. Значення наукової доктрини для тлумачення і розвитку процесуального законодавства. Процесуальні угоди у цивільному процесі: аналіз практики та доктринальних підходів. Особливості розгляду цивільних справ у період дії воєнного стану. Нормативна база та практика використання електронних доказів у цивільному процесі. Предмет доказування у цивільних справах різних категорій (сімейних, спадкових, трудових). Доказові презумпції у цивільному судочинстві: класифікація та значення для спрощення доказування. Тягар доказування в цивільному процесі: розподіл, перенесення та винятки. Стандарти доказування в цивільному процесі України та їх співвідношення з європейськими підходами. Проблема співвідношення принципу змагальності та процесуальної активності суду.

Тема 7. Зміни у позовному провадженні. Спрощення судових процедур:

проблеми теорії та практики. (4 год.)

1. Поняття позовного провадження у цивільному процесі та його сутність.
2. Характерні ознаки позовного провадження як основної форми розгляду цивільних справ.
3. Види позовів у цивільному судочинстві та їх значення для ефективного захисту прав.
4. Групові позови як інструмент захисту колективних інтересів у цивільному процесі.
5. Проблема вибору позивачем ефективного способу захисту права.
6. Правові наслідки застосування неефективного способу захисту позивачем.
7. Посилення ролі підготовчого провадження у цивільному судочинстві та його функції.
8. Письмові заяви учасників справи та порядок їх процесуального обміну.
9. Примирні процедури як новий елемент цивільного судочинства.
10. Заочний розгляд справи: переваги та потенційні ризики затягування розгляду.
11. Інститут спрощеного позовного провадження як форма оптимізації цивільного процесу.
12. Критерії віднесення цивільних справ до розгляду у спрощеному позовному провадженні.

Питання для самостійного вивчення: Порівняльна характеристика позовного провадження у цивільному та господарському судочинстві. Види позовів у цивільному процесі та критерії їх розмежування в судовій практиці. Групові позови: досвід зарубіжних країн та можливості впровадження в Україні. Проблеми визначення ефективного способу захисту права у судовій практиці Верховного Суду. Судова практика щодо наслідків обрання неефективного способу захисту права. Підготовче провадження як етап цивільного процесу: сучасні тенденції розвитку. Правове регулювання подання та обміну письмовими заявами у цивільному процесі України. Примирні процедури у цивільному процесі: перспективи впровадження медіації. Правова природа та значення заочного розгляду справи у цивільному процесі. Спрощене позовне провадження: мета, завдання та переваги застосування. Проблеми визначення критеріїв віднесення справ до спрощеного позовного провадження в судовій практиці.

**Зміст самостійної роботи студентів Розподіл годин, виділених на вивчення
дисципліни
«Актуальні проблеми цивільного права та процесу»**

Найменування видів робіт	Розподіл годин	
	денна форма	заочна форма
Самостійна робота, год, у т.ч.:	60	74
Опрацювання матеріалу, викладеного на лекціях	20	24
Підготовка до практичних занять та контрольних заходів	16	10
Підготовка звітів з практичних робіт	-	-
Підготовка до поточного контролю	10	10
Опрацювання матеріалу, винесеного на самостійне вивчення	14	30

ПОЛІТИКА КУРСУ

1) щодо системи поточного і підсумкового контролю

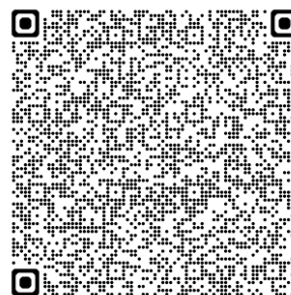
Організація поточного та підсумкового семестрового контролю знань студентів, проведення практик та атестації, переведення показників академічної успішності за 100-бальною шкалою в систему оцінок за національною шкалою здійснюється згідно з “Положенням про систему поточного і підсумкового контролю, оцінювання знань та визначення рейтингу здобувачів освіти”. Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

2) щодо оскарження результатів контрольних заходів

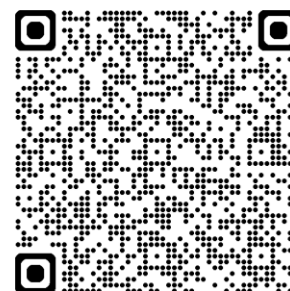
Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження оцінки з дисципліни отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до «Положення про політику та врегулювання конфліктних ситуацій». Ознайомитись з документом можна за

[покликанням.](#)

3) щодо відпрацювання пропущених занять

Згідно “Положення про організацію освітнього процесу” здобувач допускається до семестрового контролю з конкретної навчальної дисципліни (семестрового екзамену, диференційованого заліку), якщо він виконав усі види робіт, передбачені на семестр навчальним планом та силабусом/робочою програмою навчальної дисципліни, підтвердив опанування на мінімальному рівні результатів навчання (отримав ≥ 35 бали), відпрацював визначені індивідуальним навчальним планом всі лекційні, практичні, семінарські та лабораторні заняття, на яких він був відсутній. Ознайомитись з документом можна за [покликанням.](#)

4) щодо дотримання академічної доброчесності

“Положення про академічну доброчесність” закріплює моральні принципи, норми та правила етичної поведінки, позитивного, сприятливого, доброчесного освітнього і наукового середовища, професійної діяльності та професійного спілкування спільноти Університету, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання. Ознайомитись з документом можна за [покликанням.](#)

5) щодо використання штучного інтелекту

“Положення про академічну доброчесність” визначає політику щодо використання технічних засобів на основі штучного інтелекту в освітньому процесі. Ознайомитись з документом можна за [покликанням.](#) “Положення про систему запобігання та виявлення академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації та фальсифікації академічних творів” містить рекомендації щодо використання в академічних текстах генераторів на основі штучного інтелекту. Ознайомитись з документом можна за [покликанням.](#)

6) щодо використання технічних засобів в аудиторії та правила комунікації

Використання мобільних телефонів, планшетів та інших гаджетів під час лекційних та практичних занять дозволяється виключно у навчальних цілях (для уточнення певних даних, перевірки правопису, отримання довідкової інформації тощо). На гаджетах повинен бути активований режим «без звуку» до початку заняття. Під час занять заборонено надсилення текстових повідомлень, прослуховування

музики, перевірка електронної пошти, соціальних мереж тощо, окрім виробничої необхідності. Під час виконання заходів контролю використання гаджетів заборонено (за винятком, коли це передбачено умовами його проведення). У разі порушення цієї заборони результат анулюється без права перескладання.

Комунікація відбувається через електронну пошту і сторінку дисципліни в Moodle.

7) щодо зарахування результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти

Процедури визнання результатів навчання, здобутих шляхом формальної/інформальної освіти визначаються «Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та / або інформальної освіти». Ознайомитись з документом можна за [покликанням](#).

Під час вивчення навчальної дисципліни “Криміналістика” студентам надається можливість перерахування неформальної освіти. До прикладу, із запропонованого переліку можна пройти сертифіковані (безкоштовні) курси на освітніх платформах, відтак сертифікат, який отримали під час навчання, – є підтвердженням засвоєння студентом окремих тем, що включені у зміст дисципліни.

МЕТОДИ НАВЧАННЯ

При вивченні дисципліни застосовується комплекс методів для організації навчання студентів з метою розвитку їх логічного та абстрактного мислення, творчих здібностей, підвищення мотивації до навчання та формування особистості майбутнього фахівця в галузі права.

Програмний результат навчання	Метод навчання	Метод оцінювання
ПРН 2. Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль
ПРН 15. Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування	словесні методи (лекція, розповідь пояснення); наочні методи (ілюстрування, комп'ютерні і мультимедійні методи); інтерактивні методи (Case study, дискусія, мозковий штурм, робота в команді (групах))	усний контроль, поточний контроль, програмований контроль

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Вид	Зміст	% від загальної оцінки	Бал	
			min	max
Поточні контрольні заходи	всього	60	35	60
Підсумкові контрольні заходи	екзамен	40	24	40
Всього:	-	100	60	100

Процедура проведення контрольних заходів, а саме поточного контролю знань протягом семестру та підсумкового семестрового контролю, регулюється «Положенням про систему поточного та підсумкового контролю оцінювання знань та визначення рейтингу студентів».

Фіксація **поточного** контролю здійснюється в “Електронному журналі обліку успішності академічної групи” на підставі чотирибальної шкали – “2”; “3”; “4”; “5”. У разі відсутності студента на занятті виставляється “н”. За результатами поточного контролю у Журналі, автоматично визначається підсумкова оцінка, здійснюється підрахунок пропущених занять.

Критерії оцінювання:

«незадовільно»	володіє навчальним матеріалом на рівні елементарного розпізнавання і відтворення окремих фактів, елементів, об’єктів, що позначаються окремими словами чи реченнями; володіє матеріалом на елементарному рівні засвоєння, викладає його уривчастими реченнями, виявляє здатність висловити думку на елементарному рівні; володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу;
«задовільно»	володіє матеріалом на початковому рівні, значну частину матеріалу відтворює на репродуктивному рівні; володіє матеріалом на рівні, вищому за початковий, здатний за допомогою викладача логічно відтворити значну його частину; може відтворити значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень, за допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, порівнювати та робити висновки, виправляти допущені помилки;
«добре»	здатний застосовувати вивчений матеріал на рівні стандартних ситуацій, частково контролювати власні навчальні дії, наводити окремі власні приклади на підтвердження певних тверджень: вміє порівнювати, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача, в цілому самостійно застосовувати її на практиці, контролювати власну діяльність, виправляти помилки і добирати аргументи на підтвердження певних думок під керівництвом викладача; вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, та вміє застосовувати його на практиці; вільно розв’язує задачі в стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, добирає переконливі аргументи на підтвердження вивченого матеріалу;

«відмінно»	виявляє початкові творчі здібності, самостійно визначає окремі цілі власної навчальної діяльності, оцінює окремі нові факти, явища, ідеї; знаходить джерела інформації та самостійно використовує їх відповідно до цілей, поставлених викладачем; вільно висловлює власні думки і відчуття, визначає програму особистої пізнавальної діяльності, самостійно оцінює різноманітні життєві явища і факти, виявляючи особисту позицію щодо них; без допомоги викладача знаходить джерела інформації і використовує одержані відомості відповідно до мети та завдань власної пізнавальної діяльності; використовує набуті знання і вміння в нестандартних ситуаціях; виявляє особливі творчі здібності, самостійно розвиває власні обдарування і нахили, вміє самостійно здобувати знання.
-------------------	---

Усі пропущені заняття, а також негативні оцінки студенти зобов'язані відпрацювати впродовж трьох наступних тижнів. У випадку недотримання цієї норми, замість “н” в журналі буде виставлено “0” (нуль балів), без права перездачі. Відпрацьоване лекційне заняття в електронному журналі позначається літерою «в».

До підсумкового контролю допускаються студенти які за результатами поточного контролю отримали не менше 35 балів. Усі студенти, що отримали 34 балів і менше, не допускаються до складання підсумкового контролю і на підставі укладання додаткового договору, здійснюють повторне вивчення дисципліни впродовж наступного навчального семестру. За результатами підсумкового контролю (диференційований залік/екзамен) студент може отримати 40 балів. Студенти, які під час підсумкового контролю отримали 24 бали і менше, вважаються такими, що не здали екзамен/диференційований залік і повинні йти на перездачу.

Загальна семестрова оцінка з дисципліни, яка виставляється в екзаменаційних відомостях оцінюється в балах (згідно з **Шкалою оцінювання знань за ЄКТС**) і є сумою балів отриманих під час поточного та підсумкового контролю.

Шкала оцінювання знань за ЄКТС:

Оцінка за національною шкалою	Рівень досягнень, %	Шкала ECTS
Національна диференційована шкала		
Відмінно	90 – 100	A
Добре	83 – 89	B
	75 – 82	C
Задовільно	67 – 74	D
	60 – 66	E
Незадовільно	35 – 59	FX
	0 – 34	F
Національна недиференційована шкала		
Зараховано	60 – 100	-
Не зараховано	0 – 59	-

Студенти, які не з'явилися на екзамені без поважних причин, вважаються такими, що одержали

незадовільну оцінку.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна:

1. Стефанчук М. О. Теоретичні засади цивільної правосуб'єктності фізичних осіб та особливості її здійснення: автореф. дис. ... д.ю.н.: 12.00.03. Київ, 2020. С. 6.
2. Корпоративне право крізь призму судової практики: монографія / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків: ЕКУС, 2021. 512 с.
3. Скрипник В. Л. Об'єкти цивільних прав: теоретичні і методологічні проблеми. Дис. ... доктора юридичних наук: 12.00.03. К.: НДІ приватного права і підприємництва імені академіка Ф.Г. Бурчака НАПрН України, 2021. 350 с.
4. Нижний А. В., Ходаківський М. П., Юровська Г. В. Визнання правочинів недійсними: основи теорії та судова практика. Посібник для суддів / А. В. Нижний, М. П. Ходаківський, Г. В. Юровська. / Під редакцією А. В. Нижного. Київ: Алерта, 2020. 234 с.
5. Паращук Л., Кучер А. Особливості представництва у цивільному праві. Актуальні проблеми правознавства. № 2 (22). 2020. С. 94–100.
Дифамація: збірник статей / за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків. ЕКУС, 2021. 250 с.
6. Зловживання правом: зб. ст. / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєва. Харків: ЕКУС, 2021. 308 с.
7. Строки. Позовна давність: зб. ст. / за ред. І. В. Спасибо-Фатєєвої. Харків. ЕКУС, 2021. 240 с.
8. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців / за заг. ред. І. В. Спасибо-Фатєєва. Харків. ЕКУС, 2020. 496 с.
9. Офіційний веб-сайт Президента України – <http://www.president.gov.ua>.
10. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України – <http://www.portal.rada.gov.ua>.
11. Цивільний процесуальний кодекс України – <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
12. Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України – <http://www.kmu.gov.ua>.
13. Офіційний веб-сайт Міністерства внутрішніх справ України – <http://www.mvs.gov.ua>.
14. Офіційний веб-сайт Офісу Генерального прокурора – <http://www.gr.gov.ua>.
15. Офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України – <http://www.minjust.gov.ua>.
16. Єдиний реєстр судових рішень в Україні – <http://www.reyestr.court.gov.ua>.
17. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського – <http://www.nbuv.gov.ua>.
18. Національна парламентська бібліотека України – <http://www.catalogue.nplu.org>.

Додаткова:

19. Карнаух Б. П. Причинний зв'язок як умова деліктної відповідальності в практиці Європейського суду з прав людини: справи про порушення процедурних гарантій. Проблеми законності. 2019. Вип. 145. С. 68–79.

20. Спасибо-Фатеева І.В. Про майнову відповідальність юридичних осіб за зобов'язаннями держави. Право України. 2019. № 1. С. 204–216.

21. Сучасні проблеми цивільного права та процесу : навч. посіб. / С. О. Сліпченко, О. В. Синегубов, В. А. Кройтор та ін. ; за ред. Ю. М. Жорнокуя та Л. В. Красицької. Харків: Право, 2017. 808 с.

22. Ільків О. В. Речові права в умовах новелізації цивільного законодавства України: монографія. Рівне: О. Зень, 2021. 456 с.

23. Васильєв С. В. Цивільний процес: Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.

24. Майданик Р. А. Речове право: підручник. Київ: Алерта, 2019. 1102 с.

25. Ромовська З. В. Українське цивільне право. Договірне право. Академічний курс. ПАІС. 2020. 464 с.

26. Васильєв С. В. Цивільне судочинство крізь призму судової практики. Алерта. 2021. 304с.

27. Голубєва Н. Ю. Альтернативне вирішення цивільно-правових спорів. Фенікс. 2021. 344 с.

Інтернет-ресурси:

28. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 року. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text> (дата звернення: 18.11.2021).

29. Про акціонерні товариства: Закон України від 17.09.2008 № 514–VI. Законодавство України / Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/514-17#Text>.

30. Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань: Закон України від 15.05.2003 № 755–IV. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/755-15#Text>.

31. Про інформацію: Закон України від 02.10.1992 № 2657-XII. Законодавство України / Відомості Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2657-12#Text>.

32. Цивільний процесуальний кодекс України: Закон України від 18.03.2004 р. № 1618- IV. URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15>.